

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
DeAnna Cameron
THE BELLY DANCER

Copyright © 2009 by DeAnna Cameron
Translation Copyright © 2014 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-00983-5

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Deana Kameron

*Na vrhovima
prstiju*

Prevela Magdalena Reljić

Beograd, 2014.

Ova knjiga posvećena je ženama koje vole da izvode trbušni ples, bilo na pozornici, u plesnoj dvorani ili same, u sobi s navučenim zavesama.

ČIKAGO, 1893.

Dora Čejmbers uđe u Egipatsko pozorište posmatrajući masu hrabrih radnika i bledih činovnika, starije gospode i golobradih dečaka. Muževni mirisi pomade za kosu i sapuna mešali su se sa duvanskim dimom koji je kovitlao iz mesinganih gorionika, postavljenih duž pozornice. Dora pokri maramicom nos.

„Sigurna si da ćeš ovo moći, draga?“ Agnes Ričmond majčinski uhvati Doru za rame i nagnu se bliže kako bi je čula kroz odjek zavijanja truba.

„Naravno da će moći“, procvrkuta Džeraldin Forest dok su tri žene stajale u zadnjem delu prepunog pozorišta. Ona otrese rukave žaketa od tvida po treći put otkad su stigle, i popravi široki obod šešira povrh svoje duge, plave kose. „Učiniće sve da bi usrećila svog muža.“

„Da, naravno“, procedi gospođa Ričmond. „Sigurno ste i vi osećali isto to prema gospodinu Forestu, pokoj mu duši.“ Agnes uzme Dorine ruke. „Uostalom, ne izgleda mi da će one žene ispuniti svoje pretnje nakon svega. To je zapravo pravo olakšanje. Razumem njihovu brigu, ali iskreno, Kolumbovskoj izložbi ne treba još nevolja.“

Komešanje na ulazu u dvoranu skoro obori Doru. Kada se uspravila, kolona žena sa crnim ogrtačima i jednostavnim šeširima probijala se glavnom stazom prema pozornici. Nosile su table na kojima je pisalo: *Oterajte inostrani šljam kući, Pristojnost je važnija od profita* i *Odmah zatvorite pozorište trbušnog plesa*. Njihova vriska nadglasala je muziku, a onda je sve utihnulo.

„Draga, skloni im se s puta.“ Gospođa Ričmond povuče Doru do zida, iako su svi oko njih već hrlili prema vratima.

Dora je poslušala, priljubivši se uz gospođu Ričmond i gospođu Forest u zadnjem delu praznog pozorišta. Čelo joj se rosilo i dve kapljice kliznuše niz leđa, tamo gde je korzet bio najuži. Dora pokuša da se počese, ali nije mogla da prodre kroz slojeve tvida, pamuka i kitove kosti.

Na bini se šćućurilo nekoliko igračica.

„Dosta, dosta. Gubite se!“ Uniformisani čovek se probijao kroz masu, mašući rukama iznad glave ne bi li uveo neki red. Iza njega je stajao drugi, spreman da reaguje.

„Ne idemo dok se ova poročna kuća ne zatvori“, povika osorna, starija žena iskoračivši iz grupe prema policajcu. „Više nećemo dozvoliti da defiluju našim gradom!“

„Upozoreni ste, madam. Uhapsićemo svakog ko ometa zakonsko poslovanje ovog pozorišta.“

„Zakonski je da se ove polugole žene vulgarno uvijaju? Zakonski je da muškarci gledaju njihova oskudno odevena tela?“ Žena namesti naočari na licu kako bi bolje pogledala policajca koji se nadvijao nad njom.

„To nije moja briga, madam. Žalite se organizatorima Svetske izložbe. A sada, vi i vaše drugarice imate dva minuta da nestanete.“ Pozornik teatralno izvadi džepni sat i otvori ga.

Osorna žena se okrenu prema bini, gde su trbušne igračice i dalje stajale pribijene uza zid. „Neće se na ovome završiti“, zaurla.

„Očistićemo ovaj grad od vaše prljavštine.“ Okrenu se i oštrim zamahom ruke pokaza ostalim protestantima da je prate.

Policajci izadoše za njima ostavljajući Doru, gospođu Ričmond i gospođu Forest same u dvorani.

„A ovo je Društvo za suzbijanje poroka?“, upita Dora sklanjajući pramen crne kose iza uha, ispod slamnatog šeširića, i stežući svoj suncobran jače, još uvek nenaviknuta na njegovo konstantno prisustvo. „To je samo grupa žena. Kako mogu da nam naude?“

„Draga moja, nikad ne potcenjuj grupu žena“, prekori je gospođa Ričmond. „Pogledaj naš Damski upravni odbor.* Organizatori imaju puno poverenje u nas u pogledu rešavanja ove zavrzlame, a ja s ponosom kažem da je čast što će naš Damski odbor doprineti uspehu ovog sajma. Zapamtite, ako Svetska izložba uspe, proslaviće Čikago. Mogućnosti će biti beskonačne.“

„Čikago je pun mogućnosti, zar ne?“ Dori se svidelo kako to zvuči. Čarls joj je isto to rekao pre dva meseca, na dan njihovog venčanja u Nju Orleansu, kada je u putnu torbu spakovala sve svoje haljine i dvadesetogodišnja sećanja, spremna da započne novi život hiljadu dvesta kilometara severnije. „Prošlost je nebitna u Čikagu“, prošaputao joj je Čarls na uho dok su stajali na pramcu putničkog broda, mašući strancima na pristaništu, dok je moćna ploveća mašina brundala pod njima spremna da otplovi iz jedinog doma za koji je Dora znala.

Gospođa Forest izvi vrat da gvirne kroz otvorena vrata. „Čini mi se da sam upravo videla gospođu Šefild i gospođu Lumis.“

„Gde, draga?“ Gospođa Ričmond isprati njen pogled. „Trebalo bi da im se javim.“

* Ženski odbor osnovan u sklopu upraviteljske strukture Kolumbovske izložbe, sastavljen isključivo od belkinja srednjeg staleža. (Prim. prev.)

„Nema potrebe.“ Gospođa Forest se skromno nasmeši. „Preneću joj vaše pozdrave. Vama i gospođi Čejmbers zapravo ne treba moja pomoć, zar ne?“

„Naravno da ne. Gospođa Čejmbers i ja ćemo se snaći; nema razloga da se sve mučimo ovde.“

„Znala sam da ćete razumeti.“ Ignorišući Doru, gospođa Forest poljubi vazduh nadomak obraza gospođe Ričmond i zaputi se prema izlazu.

Dori nije promakla njena odbojnost dok ju je gledala kako odlazi. Ona se nagnu prema gospođi Ričmond. „Jesam li je nečim uvredila?“

„Ne obraćaj pažnju na gospođu Forest. Treba joj vremena da smekša prema novajlijama. Iznenadila sam se kada je tražila da nam se pridruži. To uopšte ne liči na nju.“ Agnes otvori vratanica sata koji joj je visio na lančiću oko vrata. „Sledeća predstava počće uskoro, ali hoću prvo da popričam sa Egipćanima.“ Pogled joj prelete preko pozorišta. „Ono je sigurno upravnik“, reče, pokazujući na čoveka koji im je prilazio.

Bio je visok, vitak, širokih ramena i crne kose koja mu je u gustim talasima padala na ramena poput mekog vela u odnosu na oštre crte lica s naglašenim jagodicama. Dora je pretpostavljala da je Egipćanin, jer je nosio široku, belu bluzu preko uskih pantalona i koža mu je bila preplanula poput tena igračica na pozornici. Njegove oči su ličile na dva uglačana kamena od opsidijana.

„Vi mora da ste gospodin Hosam Faruk, glavni ovde?“ Gospođa Ričmond mu ukočeno pruži ruku, naglasivši da je zamenica predsednice Damskog upravnog odbora.

„Ja jesam Hosam Faruk“, uzvratila on. Prihvati njenu ruku i dignu je na svoje usne. „Ali ne mogu reći da sam glavni ovde.“ Govorio je s akcentom od kog su mu reči zvučale kao pesma.

„Preskromni ste. Gospodin Sol Blum mi je lično rekao da ste vi čovek kog moram videti. Poznajete li gospodina Bluma?“

„Po čuvenju.“ Hosam skrsti snažne ruke na grudima i uspravi se do pune visine od metar i osamdeset.

Ko u Čikagu nije znao Sola Bluma po čuvenju? Čak je i Dora čitala priče o mladom preduzetniku iz San Franciska kog su organizatori Svetske izložbe unajmili da park *Midvej plezons* i njegove antropološke izložbe pretvori u karneval unosne zabave sa ciljem otplate vrtoglavih troškova organizacije Kolumbovske izložbe. Njegovom orkestracijom dodate su razne igre, trke, životinje, pivnice, pa čak i plesačice. Neki su tvrdili da je on skovao naziv „trbušne plesačice“ kako bi zagolicao javnost i prodao više karata.

„U svetlu današnjih događaja, htele smo malo da popričamo sa vašim plesačicama, ako je to moguće“, reče gospođa Ričmond.

Hosam se nakloni. „Uvek smo voljni udovoljiti Damskom odboru.“ Zatim ponosno dignu bradu. „Molim da me izvinite. Videću šta mogu da učinim.“

Popeo se na binu, gde su se plesačice brzo okupile oko njega. Dok su se domunđavali, povremeno su bacali poglede ka Dori i gospođi Ričmond. Ona koja je izvodila trbušni ples kada je predstava prekinuta ustuknu i skrsti ruke na grudima. Bila je najniža u trupci, ali je posedovala samouverenost koja se suprotstavljala njenoj visini. Plesačica odmahnu glavom i ostale učiniše isto. Pogledavši u Doru i gospođu Ričmond, Hosam protrlja lice dlanovima, pa nastavi da ih ubeđuje.

„Rekla bih da je gospodin Faruk u pravu; ona mala je glavna“, zaključio gospođa Ričmond ispod glasa. „Živa vatra, zacelo.“

Oniža plesačica nakrivi glavu, olabavivši stav. Okrenu se prema ostalima, kaza im nešto i ove klimnuše glavama. Sve tamne oči okrenuše se prema Dori i gospođi Ričmond.

Kada su prišle, obratila im se upravo ta predvodnica. „Imate li nešto da nam kažete?“

Bile su poznate po brojnim imenima: trbušne plesačice, mišićave igračice, plesačice sa stavom. Dora ih je viđala u novinskim ilustracijama pored priča o predstavama, ali nijedna slika nije mogla da dočara egzotičnost žena koje su stajale pred njom. Ova koja im se obratila – ne starija od Dorinih dvadeset godina – na sebi je imala kratki grimizni prsluk, zategnut preko njenog bujnog poprsja. Stomak joj je bio ogoljen, a bluzica uska poput svilene čarape otkrivala joj je obnaženi vrat i veći deo ruku. Očigledno nije nosila korzet, što bi samo po sebi moglo da izazove skandal. Suknja joj je bila pristojne dužine, mada je otkrivala mnogo više od cipelica sa mašnicom, kao što to diktiraju pravila ženske skromnosti. Ostali ukrasi – kaiš sa kićankama do kolena, ogrlica od perlica i novčića na grudima, metalne narukvice na rukama, pa čak i tamna kosa, puštena niz leđa – teško da su skrivale njene obline. Ostale plesačice nosile su slične kostime u bojama kobalt-noplave, neven-žute, tamnonarandžaste i modre.

I poput gospodina Faruka, ta mala plesačica je govorila sa akcentom koji je njenim rečima davao ritam jednako egzotičan kao njihova pustinjska muzika.

Gospođa Ričmond isturi bradu. „Ako je zgodno.“

Plesačica slegnu ramenima.

Dora zinu od čuda. Ove žene zacelo nisu imale pojma šta je to Damski upravni odbor.

„Nećemo vas zadržavati, gospođice...“, poče gospođa Ričmond i vena joj iskoči na slepoočnici.

„Zovem se Amina Mahomet“, uzvratila plesačica. „Da sednemo?“

Gospođa Ričmond osmotri neravnomerne redove praznih, drvenih stolica. Publika je prilikom žurnog izlaska za sobom ostavila odbačene karte, zgužvane programe i prosute kokice sa šećernim prelivom koje niko nije imao nameru da počisti. „Neka, nećemo dugo.“

Plesačica priđe stolici, pogleda u gospođu Ričmond, izu svoje ravne papuče i sede. Nekoliko njenih koleginica učini isto; ostale stadoše iza njih. Hosam se povuče iza sedišta, posmatrajući ih, ali ne učestvujući. Delovao je više kao čuvar nego upravnik.

Dora nije mogla da odvoji pogled od njega – a kada je primećtila da i on nju posmatra, brzo je okrenula glavu i naterala sebe da više ne gleda u njegovom pravcu.

Gospođa Ričmond, međutim, nije obraćala pažnju na njega. Fokusirala se na nimalo ženstven prizor pred sobom. Plesačice su ležerno sedele s nogama dignutim na susedne stolice. One koje su stajale, imale su kuk izbačen u stranu ili ruke naslonjene na naslone stolica.

„Žao mi je što vam moram preneti lošu vest“, konačno poče gospođa Ričmond kada je postalo jasno da niko drugi neće zapodenuti razgovor, „ali organizatori Svetske izložbe su zatražili pomoć Damskog odbora po pitanju učestalih protesta. Smatraju ih prilično uznemirujućim.“

Amina postavi stopalo na svoje krilo i poče da ga masira.

„Kada ste došle“, nastavi gospođa Ričmond, „razmatrale smo sve mogućnosti. Sećate li se tog razgovora?“

Plesačice su tupo zurile u nju.

„Seća li se ijedna?“ Napetost u glasu gospođe Ričmond povisi se za oktavu, možda i dve.

„One ne znaju engleski“, reče Amina. „Pitanja postavljajte meni.“

„Onda, sećaš li se tog razgovora?“

Amina slegnu ramenima u znak potvrde.

Gospođa Ričmond dodirnu nabrekli venu na slepoočnici. Usne joj se nervozno trgnuše. „Pričale smo o doličnom ponašanju i oblačenju.“ Ona ljutito presrete Aminin pogled. „Ovako više ne može. Direktori su nam naložili da rešimo ovu situaciju jer smo najupućenije u tako osetljiva, ženska pitanja.“

„Šta je sa ostalim plesačicama?“ Amina izvuče jedan od učkura za pojasom i pređe prstom duž njega. „Ima ih dosta u *Midveju*: članice alžirskog ansambla, jerusalimske žene koje plešu sa mačevima u Mavarskoj palati, orijentalne plesačice iz plemena Ulad Nail sa velovima i srebrnim nakitom koje izvode svoju tačku u Alžirskom pozorištu.“

Novi nalet besa iskrivi lice gospođe Ričmond. „Protestanti se bune protiv egipatskih plesačica.“

Amina skrsti ruke.

„Iskreno se nadam“, nastavi gospođa Ričmond, „da ćemo ovu situaciju nekako razrešiti. Ako to ne učinimo, biću prinuđena da obavestim organizatore o vašoj nevoljnosti za saradnju.“

Aminin pogled skrenu sa gospođe Ričmond na Doru, koja se meškoljila od nelagode.

„Ne znam šta su organizatori naumili“, nastavi gospođa Ričmond, „ali očekujem ozbiljne posledice. Možda i kaznu. Kako god, sigurna sam da će uskraćivanje honorara vašoj trupi takođe biti uzeto u obzir.“

Amina stisnu vilice zagledana pod ispred sebe, kao da su čvorovi i krugovi drvenih dasaka neko tajno pismo. „Na poslednjem sastanku ste rekli da se ne smemo nedolično ponašati. Verujte da nismo.“

Gospođa Ričmond stisnu šake na bokovima. Dora je zurila u prazan zid.

„Da li vi to poričete prisustvo svake nedoličnosti?“ Glas starije žene bio je pištav od besa.

„O kakvoj nedoličnosti pričate? To je samo ples.“

„U pitanju je osnovna pristojnost“, promuća gospođa Ričmond.

„Mislite na vašu ili na moju pristojnost?“

Gospođa Ričmond je ignorisala provokaciju. „Budući da čak niste sposobne ni da se pristojno obučete, insistiram na tome da promenite kostime.“

Amina spusti pogled na svoj goli stomak i nabore grimizne suknje. „Kazničete nas što ne nosimo korzete?“

Gospođa Ričmond se opet uhvati za slepoočnicu. „Mlada damo, smatraj ovo upozorenjem. Od sada pa nadalje ti i ostale plesačice morate se pristojnije oblačiti. Stavite velove ili nešto što pokriva tu golotinju i biće već mnogo bolje. Razvratni i bludni pokreti takođe su nedopustivi. A kako pravila budu ispoštovana“, ona pogleda u Doru, „gospođa Čejmbers biće od sada biti glavna veza sa ovom trupom. Svaki vaš prekršaj prijaviće lično meni.“

Dora je zapanjeno piljila u Aminu i ostale plesačice. Veza? Nije mogla više da kroči u ovo bedno pozorište. To nije bilo mesto za pravu damu, naročito ne za onu koja pokušava da nađe svoje mesto u Damskom odboru. Obrazi su joj goreli i srce je usplahireno lupalo.

„Gospođo Čejmbers?“ Gospođa Ričmond joj uputi preklinjući pogled. „Možete li odmah stupiti na dužnost?“

Dora prošaputa: „Da, naravno.“

Gospođa Ričmond vrati svoj čelični pogled na Aminu. „Molim vas da obavestite svoje saradnike o ovom razgovoru i našoj odluci. I neka bude jasno, Damski upravni odbor obavestio je organizatore sajma da će se ova gluposti okončati. Na ovaj ili onaj način.“ Okrenu se na peti zavrtevši suknje i podsuknje, i odmaršira prema vratima.

Dora je u neverici paralisano stajala. Sigurno je postojao neko bolji za ovaj posao. I zašto je ova mala plesačica tako čudno gleda?

Amina ustade kada je gospođa Ričmond otišla i poče zuriti u Doru, nakrivivši glavu u stranu. „Ti nisi kao ostale članice Damskog odbora, zar ne?“ Govorila je smireno, možda i previše smireno za nekog ko se upravo posvađao s jednom od najmoćnijih žena u Čikagu.

Dora obujmi šakom čipku na svom vratu. „Ja sam članica Damskog upravnog odbora“, reče i požuri prema vratima.

Napolju, popodneвно sunce zaslepi Doru poput bleštave munje. Ona otvori suncobran da se zaštiti od jarke svetlosti tražeći pogledom gospođu Ričmond na prepunom trgu od crvene cigle. Osmatrala je lica prolaznika, šaroliku masu polucilindara i perjanih šeširića na glavama posetilaca, i turbane na tamnopusim Egipćanima, koji su bili smešteni u bliskoistočnom paviljonu, kao da je to pravo, živopisno selo, a ne samo njegova kopija podignuta za potrebe sajma.

„Gospođo Čejmbers! Ju-hu, ovamo!“

Dora se okrenu u pravcu iz kog je dopirao glas i ugleda gospođu Ričmond u senci pozorišta, nekoliko koraka od muškaraca koji su čekali u redu da vide sledeću predstavu.

„Kakvo iskušenje“, uzdahnu gospođa Ričmond kada joj se Dora pridružila. Poravnavala je pufnaste rukave i popravljala karnere na suknji. „Žao mi je što si morala da prisustvuješ onoj svađi, ali ona devojka, uf, ona devojka je užasno drska, najblaže rečeno.“ Agnes pogleda u Doru. „Nadam se da ne brineš zbog ovog zadatka, draga. Mislila sam da ta mera neće biti potrebna, ali videla si i sama koliko su nedokazane.“

Dora zabode suncobran ispred sebe. Ovo je bila njena prilika. „Počastvovana sam što ste mi poverili tako važan zadatak, mada nisam sigurna...“

„Znam šta hoćeš da kažeš.“ Gospođa Ričmond se nevino osmehnu. „Nova si u našem odboru i misliš da još nisi zaslužila tako značajno zaduženje? Besmislica. Ovo je savršena prilika da svima pokažeš ono što ja već znam: da si savršena za Damski upravni odbor.“

Dora odluči da odustane od dalje rasprave.

„Ništa ne brini, draga. Pobrinuću se da dobiješ pomoć. Udesićemo to na sledećem sastanku. Već imam nekog na umu.“

Dora pomisli na gospođu Forest. Spariti je sa onakvom ženom, kojoj nije bila ni do kolena? Bila je ushićena ovom mogućnošću.

Gospođa Ričmond dodirnu obod svog šeširića i uspravi se. „Morala bih kući da se pobrinem za večeru pre nego što Arčibald stigne s posla. Hoćemo li?“ Ona uhvati Doru pod ruku i povede je prema kapiji.

Iza njih tužni zvuci truba nadjačaše žamor glasova i kopita na trgu, označivši početak sledeće predstave trbušnih plesačica. Dora podignu suncobran na rame i uhvati korak sa gospođom Ričmond.

Kočiju su našle tamo gde su je i ostavile, pred kapijom Ulice Kairo, s konjima vezanim za ulični stub.

Ubrzo su stigle do palate u tjudorovskom stilu, koju je Dora sada smatrala svojim domom. Kada je kočija skrenula za ugao, mogla je da vidi kako odmiče duž zelenog travnjaka, između palate u stilu kraljice Ane s jedne i zdanja od crvene cigle s druge strane. Dora je još uvek bila u šoku. Kada joj je Čarls rekao da taj kraj zovu Zlatna obala, očekivala je da će biti otmen i ugledan. Bio je mnogo više od toga. Ako ništa drugo, taj naziv je zaslužio zbog Potera Palmera, lokalnog kralja nekretnina, koji je porodični zamak sagradio baš na obali jezera Mičigen. Zbog čađi, železničke buke i rastućeg kriminala u stambenom delu Preri avenije, ostale imućne porodice krenule su njegovim stopama.

Čarlsov otac bio je dovoljno mudar da se migraciji pridruži među prvima. Sazidao je kuću koja nije bila najveća, ali ni najmanja. I zato je bila istinski dom. Dora više nije morala da se iskrada na prstima kroz hodnike, kao što je morala u Nju Orleansu da ne bi uznemirila goste, niti je morala da ustupa svoje mesto u salonu kada bi se popunio.

Gospođa Ričmond povuče uzde i zaustavi konje ispred kućnog prilaza. „Nešto si se učutala, draga. Nadam se da ne brineš zbog Egipatskog pozorišta.“

Trbušne plesačice. Nisu joj bile ni na kraj pameti.

„Ne brini. Sve će biti dobro. Uskoro ćemo još pričati o tome“, doda Agnes.

„U pravu ste“, uzvratila je Dora i siđe iz kočije. „Drago mi je što mogu da pomognem.“ Uveravala je sebe da zaista misli tako.

Gospođa Ričmond pucnu uzdama. Konji zanjištaše i krenuše. „Zbogom, i prenesi moje pozdrave gospodinu Čejmbersu.“

Dora joj mahnu, gledajući kako kočija nestaje niz ulicu.

Bio je to njen prvi dan kao članice Damskog upravnog odbora i pokazala se prilično dobro. Ona preskoči brazde koje su točkovi kočija urezali u travi ispred kuće i zastade kraj bugenvilije, koju je posadila kod severnog zida. Ova penjačica ljubičastog cveta okruživala je čitavo dvorište maminog hotela, i Dora je pred polazak u novi život uzela seme, umotala ga u salvetu i ubacila u prtljag. Čim je ugledala taj tužni cigleni zid, znala je da će biti savršen oslonac za te fine, vedre latice. Mesec dana je čekala da nikne iz zemlje, i još dva da poraste nekoliko centimetara i olista. Dora skupi svoje suknje i čučnu da proveri snagu izdanaka.

„Vidim, hoće vas biljke.“

Dora brzo dignu glavu i skoro se preturi.

Stariji muškarac je uhvati za ruku, pridržavajući je. „Nisam hteo da vas uplašim, gospođo Čejmbers. Pomislio sam da će vam trebati pomoć.“

„Doktore Bostvik, drago mi je što vas vidim.“ Dora skloni nemirni pramen kose sa lica.

„Lepo od vas što to kažete, iako sam vas uplašio“, kaza on. „Samo nadgledam svoje ruže, vidite“, Bostvik baci pogled na niz belih ruža ispred svoje kuće, „pa htedoh da vas komšijski pozdravim.“

„Trudim se. Bugenvilija ima dva lepa izdanka, slažete se?“

Doktor namesti svoje naočari sa žičanim ramom. „Bugenvilija? Ne poznajem tu vrstu cveća. Je li strano?“

Dora pogleda u svoje izdanke. „Ne verujem. Raste u Nju Orleansu.“

„Siguran sam da će uspeti i ovde“, brzo doda on. „Ako bude nekih problema, uvek ću vam rado pomoći koliko mogu. Ne oklevajte da pitate.“

Dora mu se zahvali i požele prijatan ostatak dana. Zatim popapša zemlju oko izdanaka i zaputi se prema zadnjim vratima koja su vodila u kuhinju. Zнала je da će Bonmari biti tamo. Kuhinja je mirisala na kuvani luk i kokoš koja se krčkala na šporetu. Sluškinja je na radnoj površini seckala šargarepu na kolutove.

„Gle, gle. Mala gospođica iz Damskog odbora. Zar ti te otmene dame nisu rekle da su zadnja vrata samo za obične ljude?“ Bonmarin duboki smeh podseti Doru na maminu kuhinju. Bonmari se uvek nečemu smejala, drmusajući zaobljenim telom boje čokolade.

„Vrata su vrata. Zar je bitno kuda ulazim?“ Dora ukrade kolut šargarepe i ubaci ga u usta.

„Tu si u pravu, *ma chère*. Imaju li te bogatašice išta...“ Pogled joj zastade na Dorinom licu. „Izadora Bernis, šta si to uradila? Dođi ovamo.“

Dora je nevoljno poslušala. Šta je uradila?

Bonmari je privuče sebi, uze mali ubrus, navlaži ga pljuvačkom i obrisala Dorin obraz.

„Skroz si musava.“ Ona pogleda Dorine ruke i zavрте glavom. „Vidi ovo. Bože dragi! Skidaj te rukavice i baci ih na pranje.“

Dora se pokunji. Zaboravila je da skine rukavice pre negovanja bugenvilije. Kako li je tek izgledala u očima doktora Bostvika.

„Onog tvog čoveka strefiće kap ako te vidi takvu. Dobro se operi.“

Dora skinu rukavice i oprala ruke, a potom proveri u kakvom stanju joj je haljina. Suknja je imala fleku na kolenu. „Čarls neće ništa primetiti; još nije došao kući.“

„Došao je. Pre sat vremena.“

Dori srce poskoči.

„U radnoj sobi je“, doda Bonmari. „Ako mene pitaš, nije zdravo zatvarati se u radnu sobu. Nema dovoljno svežeg vazduha.“ Sluškinja zastade i napući usne kao da će reći nešto što se Dori ne bi svidelo.

„Idem kod njega“, reče Dora pre nego što je Bonmari stigla išta da kaže. Nagnu se preko stola, zgrabi još jedan kolut šargarepe i krenu prema vratima.

„Sledeći put da se paziš kad izlaziš napolje“, doviknu Bonmari za Dorom. „Ovo nije Nju Orleans.“

Dora je ignorisala ove reči, koračajući kroz hodnik.

Ta cura, uh. Bože, šta će biti s njom? Bonmari uze još tri šargarepe sa gomile, odseče im zeleniš i fino ih poređa na dasci, ravne i vitke poput tri mršava vojnika. Kada će Dora shvatiti da je ovo potpuno drugi svet? Sve je drugačije ovde, a ona se i dalje blesavi kao da je iza bezbednih zidova majčinog hotela. Nikada nije cenila ono što ima, verujući da je iznad ugostiteljskog posla, još od malih nogu. Ali za to je kriva njena majka, Šarlot Devero. Dakako. Gde joj je pamet bila kada je takve ideje ubacila u kćerkinu glavu.

I ovaj njen muž bio je problematičan, pomisli Bonmari. Znala je to onog časa kada ga je ugledala. Gospodin je prve večeri odbio da jede ono što mu je skuvala. Rekao je da je previše začinjeno, i navalio na običan hleb i puter. Gospođa Devero je od njega iskamčila obećanje da sluškinji pružiti još jednu šansu, a onda je zamolila Bonmari da za njega kuva odvojeno, bez začina. Zamislite hranu bez trunke bibera i soli? Ali pristala je i pogrešila je. Trebalo je da mu začini jelo svim začinima i odavno ga se reši.

Još uvek ju je tištilo što nije predvidela njegovu prosidbu. Tri godine je posećivao hotel *Devero* nekoliko puta godišnje, ali mu